

Horváth István Károly latin nyelvi és kultúrtörténeti verseny 2007/2008

I. forduló II. kategória

A versenyző neve: Osztálya:.....

Iskolája:..... Felkészítő tanára:

Pontszáma:

Kedves Versenyző! Minden feladatot olvass el figyelmesen, mielőtt hozzálátnál a megoldáshoz! A tesztlap kitöltésére egy óra áll rendelkezésedre. Jó munkát és sok sikert kívánnak:

a Szervezők.

1. Tedd egyesből többes vagy többesből egyes számba a megadott jelzős kifejezéseket! Ügyelj, hogy a megadott esetben maradjanak! (Esetleges többlet megoldásért plusz pont szerezhető.)

e navibus celeribus
virus insignes
ministeria servilia
capitis grandioris
vultus pulchri

(5 pont)

2. Egyeztesd a zárójelben megadott névmásokat a jelzős kifejezésekkel! (Esetleges többlet megoldásért plusz pont szerezhető.)

auctorum Graecorum (omnis-omne)
fructus terrestris (aliqui-aliquae-aliquod)
poetae minores (iste-ista-istud)
moenium hostilium (hic-haec-hoc)
aedi illustriori (ille-illa-illud)

(5 pont)

3. Töltsd ki az alábbi táblázatot! Ügyelj, hogy melléknevek mellé csak melléknevek, adverbiumok mellé csak adverbiumok kerüljenek!

Alapfok	Középfok	Felsőfok
		optime
audax		
	saepius	
	maleficientior,-ius	
acer, acris, acre		
		difficillime

(6 pont)

4. Alakítsd át az igealakokat a zárójelben megadott szempont szerint úgy, hogy a többi jellemző változatlan maradjon! (Esetleges többlet megoldásokért plusz pont szereshető!)

Pl.: *laudabatur (act - pass) – laudabat*

credidisset (act – pass)	prohiberis (ind – con)
inventi sunt (impf – perf)	iudicaberis (act – pass)
fer! (Sg – Pl)	egerint (impf – perf)
egrediemur (impf – perf)	vultis (Sg – Pl)

(8 pont)

5. Alakítsd át az alábbi mondatokat úgy, hogy azok a zárójelben megadott kifejezéstől függenek!

Sanctus Stephanus regum Hungariae primus erat. (constat)

.....

Uxor sua vicum vendit. (Cicero scribit)

.....

Tota res publica Romana ab hac coniuratione conturbabitur. (videbatur)

.....
(6 pont)

6. Egészítsd ki a mondatokat a megadott igék megfelelő alakjával a *consecutio temporum* szabályai szerint!

Timeo, ne socii nostri ab amicitia populi Romani (deficio 3 feci factum – elpártoljanak).

Archimedes a quodam milite Romano occisus est, cum¹ Marcellus eum in captivitatem dare (malo malle malui – inkább akarta).

Officium meum est, ut huic puellae (provideo 2 vidi visus – a jövőben gondot viseljek).

Nesciebam, quid(respondeo 2 respondi responsum – feleljek)

(8 pont)

7. Milyen igeneves szerkezetek (*participium coniunctum, ablativus absolutus, acc. c. inf., nom. c. inf., gerundium, gerundivum, supinum*) szerepelnek az alábbi mondatokban? (A mondatokat nem kell lefordítani!)

Agricolam ab legatione legionis revertentem divus Vespasianus inter patricos adscivit.

.....

Rebus sic gestis ancilla domum rediit.

Multi e castris spoliandi gratia processerunt.

Notum erat Catilinam iam adulescentem multa nefanda stupra fecisse.

(4 pont)

¹ Cum jelentése itt: *habár, noha, jöllehet!*

Horváth István Károly latin nyelvi és kultúrtörténeti verseny 2007/2008

I. forduló II. kategória

Javítási útmutató

1. Tedd egyesből többes vagy többesből egyes számba a megadott jelzős kifejezéseket!
Ügyelj, hogy a megadott esetben maradjanak!

e navibus celeribus - *e nave celeri*

viros insignes - *virum insignem*

ministeria servilia – *ministerium servile*

capitis grandioris – *capitum grandiorum*

vultus pulchri – *vultus pulcher* **vagy** *vultuum pulchrorum*

(5 pont)

Minden helyes szóalakért 0,5 pont adható, ez összesen 5 pont, plusz megoldással együtt max. 6 pont.

2. Egyeztesd a zárójelben megadott névmásokat a jelzős kifejezésekkel!

auctorum Graecorum (omnis-omne) *omnium*

fructus terrestris (aliqui-aliquae-aliquod) *aliqui, alicuius*

poetae minores (iste-ista-istud) *isti*

moenium hostilium (hic-haec-hoc) *horum*

aedi illustriori (ille-illa-illud) *illi*

(5 pont)

Minden helyes megoldásért 1 pont adható, ez összesen 5 pont, plusz megoldással együtt max. 6 pont.

3. Töltsd ki az alábbi táblázatot! Ügyelj, hogy melléknevek mellé csak melléknevek, adverbiumok mellé csak adverbiumok kerüljenek!

Alapfok	Középfok	Felsőfok
<i>bene</i>	<i>melius</i>	optime

audax	<i>audacior, -ius</i>	<i>audacissimus,- a, - um</i>
<i>saepe</i>	saepius	<i>saepissime</i>
<i>maleficus, -a, - um</i>	maleficientior,-ius	<i>maleficientissimus,- a, - um</i>
acer, acris, acre	<i>acrior, -ius</i>	<i>acerrimus, -a, -um</i>
<i>difficulter</i>	<i>difficilius</i>	difficillime

(6 pont)

Minden helyes megoldásért 0,5 pont adható, azaz összesen 6 pont.

4. Alakítsd át az igealakokat a zárójelben megadott szempont szerint úgy, hogy a többi jellemző változatlan maradjon! (Esetleges többlet megoldásokért plusz pont szerezhető!)

Pl. : laudabatur (act - pass) – laudabat

credidisset (act – pass)	<i>creditus/a/um esset</i>	prohiberis (ind – coni)	<i>prohibearis</i>
inventi sunt (impf – perf)	<i>inveniuntur</i>	iudicaberis (act – pass)	<i>iudicabis</i>
fer! (Sg – Pl)	<i>ferite!</i>	egerint (impf – perf)	<i>agant, agent</i>
egrediemur (impf – perf)	<i>egressi/ae erimus</i>	vultis (Sg – Pl)	<i>vis</i>

(8 pont)

Minden jó megoldásért 1 pont adható, ez összesen 8 pont, plusz megoldásokkal együtt max. 9 pont

5. Alakítsd át az alábbi mondatokat úgy, hogy azok a zárójelben megadott kifejezéstől függenek!

Sanctus Stephanus regum Hungariae primus erat. (constat)

Constat Sanctum Stephanum regum Hungariae primum fuisse.

Uxor sua vicum vendit. (Cicero scribit)

Cicero scribit uxorem suam vicum vendere.

Cicero scribit vicum ab uxore sua vendi.

Tota res publica Romana ab hac coniuratione conturbabitur. (videbatur)

Tota res publica Romana ab hac coniuratione conturbatum iri videbatur.

(6 pont)

Minden mondatra 2 pont adható, ha az *acc. c. inf.* vagy a *nom. c. inf.* aláhúzott részei helyesen szerepelnek. Egy hibás szóalak esetén 1, kettő vagy több hibás szóalak esetén 0 pont adandó! A második mondatnál mindkét megoldás elfogadható, ha a diák mindkettőt leírja + 2 pont adandó.

6. Egészítsd ki a mondatokat a megadott igék megfelelő alakjával a *consecutio temporum* szabályai szerint!

Timeo, ne socii nostri ab amicitia populi Romani *deficiant* (*deficio* 3 feci factum – elpártoljanak).

Archimedes a quodam milite Romano occisus est, cum Marcellus eum in captivitatem dare *maluisset* (*malo malle malui* – inkább akarta).

Officium meum est, ut huic puellae *provisurus/a sim* (*provideo* 2 vidi visus – a jövőben gondot viseljek).

Nesciebam, quid *responderem* (*respondeo* 2 respondi responsum – feleljek)

Minden helyes megoldásra 2 pont adható, ha mind az igealak actiója, mind tempusa helyesen szerepel. Részpontszám nem adható! Az összetett igealakoknál a participiális rész esetében nembeli vagy számbeli tévesztésért csak 1 pontot kell levonni, itt tehát részpontszám is adható!

(8 pont)

7. Milyen igeneves szerkezetek (*participium coniunctum*, *ablativus absolutus*, *acc. c. inf.*, *nom. c. inf.*, *gerundium*, *gerundivum*, *supinum*) szerepelnek az alábbi mondatokban? (A mondatokat nem kell lefordítani!)

Agricolam ab legatione legionis revertentem divus Vespasianus inter patricos adscivit.

Agricolam revertentem – *part. coni.*

Rebus sic gestis ancilla domum rediit. *Rebus gestis* – *abl. abs.*

Multi e castris spoliandi gratia processerunt. *Spoliandi gratia* – *gerundium*

Notum erat Catilinam iam adolescentem multa nefanda supra fecisse. *acc. c. inf.*

(4 pont)

Minden helyes megoldás 1 pont

Maximális pontszám: 42 pont (esetleges plusz pontokkal: 47).

